

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

רש"י ד"ה ואליבא דרבי
בא דאמר במסכת סוטה.
ב צלדו דף כז ע"ב ודף ל
ע"ב:

מוסף רש"י

הקרבן על הכרת הוא בזה כדלמא
לעושה בשגגה וסמך ליה והנפש אשר
תעשה וגו' לא **שעשית**. היינו לאז:
מנינא למה לי. לייתי אבות מלאכות
הזרע והחורש כו' למה לי למיתנא
ארבעים חסר אחת למיתניהו יודע
ידעין דמ' חסר אחת איכא: **שאל**
עשאו כולן דו'. וסימנא בעלמא אשמעינן
לדע כמה חטאות חייב על חילול שבת
אחת: **הכי משכחת לה**. דמחייב ע"כ
לא משכחת לה אלא בזיון שבת דיודע
שאו שבת ושגגת מלאכות דאינו יודע
שהמלאכות הללו אסורות דאי בזיון
מלאכות ושגגת שבת דיודע שכן
אסורות בשבת אבל שמה שהיוס שבת
הא תנן דאינו חייב אלא אחת לכל שבת
ודון שבת לא היה א"כ יודע אחת
מהלכותיה דאי לא ידע בחדא מינייהו
אין שבת חלוק לו משאר ימים והא שגג
בכולן אין כאן זיון שבת: **בשלמא לר'**
יוחנן. דלמך שגגת כרת שמה שגגה:
משכחת לה. ודון שבת בללאון ושגגת
מלאכות בכריתות דיודע לה לשבת
עלמא שזהרר על הללאון או של כולן לא של
אחת מהן: **ידע לה לשבת במאי**.
הלא בכולן שגג כבוד שכל ל"ט
מלאכות מותרות: **בסמומין**. דליין
בקרבן: **ואליבא דר' עקיבא**. דלמך
במסכת סוטה (א) תוממין דאורייתא
נינהו דתנן בן זיוס דרש רבי עקיבא
ומדותם מחוץ לעיר כו' י: **וזו שוגג**
האמור בעבור. כלומר היכא דשגג
בשבת ומלאכות אין כאן לא דין ולא
דיין לקנתר ואין לך שוגג כזה: **אין**
זב וזב אינו של שוגג כזה: **היינו**

וְיָדִיעַ שֶׁשֶׁנֶּחֱמָה וְלֹא תַעֲשֶׂה אִם כָּל הַמַּלְאוֹת הָאֵלֶּה. וְיִלְפִינָן בְּהוֹרִיט (ק"ה). וְזוֹ ע"י שֶׁהִיא שְׂקוּלָה כָּל הַמַּלְאוֹת וְכַתִּיב תוֹרָה אֶחָד^ה כָּל הַמּוֹרָה קִרְבָּנוֹת שֶׁל שִׁגְוֹת שֶׁל כָּל עֲבִירֹת לִשְׁל ע"י מֵה הוֹקֵשׁ. וְכַתִּיב קִרְבֵּן זֶה אֵלֶּה עַל עֲבִירָה גְמוּרָה שֶׁחֵיב עַל זְדוּנוֹ כְּרַת

יכי תשגו ולא תעשו את כל המצות האלה
וכתיב ² והנפש אשר תעשה ביד רמה
⁶ הוקשו כולם לע"ז *מה להלן דבר
שחייבים על זדונו כרת ושגגתו חטאת אף
כל דבר שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו
חטאת ואלא מונבו שגגה במאי כגון ששגג
בקרבתו ורבנן ² שגגת קרבן לא שמה שגגה
בכזב שגגה במאי רבי יוחנן אמר כיון ששגג
בכרת אף על פי שהזיד בלאו וריש לקיש
אמר עד שישגוג בלאו וכרת אמר רבא
מאי טעמא דרשב"ל אמר קרא ³ אשר לא
תעשינה (בשגגה) ואשם עד שישגוג בלאו
וכרת שבה ורבי יוחנן האי קרא דרשב"ל
מאי עביד ליה מיבעי ליה ⁴ לכדתניא ³ מעם
הארץ פרט למומר רבי שמעון בן אלעזר
אומר משום רבי שמעון אשר לא תעשינה
(בשגגה) ואשם ⁵ השב מידיעתו מביא קרבן
על שגגתו לא שב מידיעתו אינו מביא קרבן
על שגגתו: תנן ⁷ אבות מלאכות ארבעים
חסר אחת והוינן בה ⁶ מנינא למה לי ואמר
ר' יוחנן ידענא עשאן כולן בהעלם אחד חייב
על כל אחת ואחת היכי משכחת לה בודון
שבת ושגגת מלאכות בשלמא לרבי יוחנן
דאמר כיון ששגג בכרת אע"פ שהזיד בלאו
משכחת לה כגון ידיע לה לשבת בלאו אלא
לר"ש ב"ל דאמר עד שישגוג בלאו ובכרת
ידיע ליה לשבת במאי ¹ ידיעה ⁸ בתחומין
⁹ ואליבא דר"ע מאן תנא להא דתנו רבנן
שגג בזה ובזה זהו שוגג האמור בתורה הזיד
בזה ובזה זו היא מזיד האמור בתורה שגג
בשבת והזיד במלאכות או ששגג במלאכות
והזיד בשבת או שאמר יודע אני שמלאכה
זו אסורה אבל איני יודע שחייבין עליה
קרבן או לא חייב כמאן כמונבו אמר אביי
הכל מודים בשבועת ביטוי שאין חייבין
עליה קרבן עד שישגוג בלאו שבה הכל
מודים מאן ר' יוחנן פשיטא כי קא"ר יוחנן
היבא דאיכא כרת אבל הכא דליכא כרת לא
סד"א ¹⁰ הואיל וחייב קרבן חידוש הוא דבכל
התורה כולה לא אשכחן לאו דמייתי עליה
קרבן והכא מייתי כי שגג בקרבן גמי ליחייב
קמ"ל

בַּחֲמֵס מֶמֶן: אָף זֶה שׁוּגָג וְחִיבִים עָלֶיהָ קֶרֶבֶן: **שְׂבוּעַת בְּטוּיוֹ.** שְׂאֵלֶכָּ וְלֹא אוֹכֵל שְׂאֵלֶכָּ וְלֹא אֹכְלֹתִי חֵיב עָלֶיהָ קֶרֶבֶן וְחֵיב בָּיָה וְעַל־סֵם הֵרִייוּ שׁוּגָג הֵבֵל מוֹדִים בְּשׁוּגָג שֶׁלֹּא דָּאָס נִשְׁבַּע שֶׁלֹּא אוֹכֵל וְאֵכֵל אִינוֹ חֵיב אֲלֵא אִם כֵּן שִׁכַּח שְׂבוּעָתוֹ כְּשֶׁאֵכֵל דֶּה־שִׁתָּא שִׁגָּג בְּלֹא שִׁבָּה: **הֵבֵל מְמוּמָדִים מֶמֶן רִבִּי יוֹחָנָן.** כְּלוּמָר עַל כִּרְחֻן אֲבִי לֹאֹ אֶפְלוּגָתָא דְּמוֹנִזּוֹ וּרְבֵנָן קָאִי דְּלִישְׁמַעִינָן דְּמוֹדָה מוֹנִיב בִּזְאָה (דֶּה־סֵּם) שִׁגָּגָה דְּמוֹנִזּוֹ לֹא הוּא שִׁגָּגָה דְּמַהֲיָא תִּמְיָי וְהָא ק"ו הוּא הִשְׁתָּא בְּכָל הַמּוֹדָה כּוֹלֵל לְיִיכָא חִידוּשׁ בְּקֶרֶבֶן דִּידֵּהוּ אִמֵּר מוֹנִיב דְּמִיחֵיב בְּשִׁגָּגָה קֶרֶבֶן הִסְתָּא דְּחִידוּשׁ הוּא דְּלִין בֵּה כֵּרֶת וּמִצִּיא קֶרֶבֶן עָלֶיהָ לֹא כ"ש אֲלֵא לְרַבֵּנָן קָאִמֵּר וְאֶפְלוּגָתָא דְּר"י וּר"ל קָאִי וּמֵאֵן הֵבֵל מוֹדִים ר"י דִּאֵף עַל בֶּב דְּבַעְמָלָא קָאִמֵּר אָף עַל פִּי שְׁהוּד בְּלֹאֹ הִכָּא בְּעִינָן שִׁשְׁבּוּגָה פְּשׁוּעָה. כִּיּוֹן דְּאֵלִיבָא דְּרַבֵּנָן אִפְּלִיג דְּלִמְרִי שִׁגָּגָה קֶרֶבֶן לֹאֹ שִׁגָּגָה הִיא אִי בְּלֹאֹ שֶׁלֹּא הוּיָד בְּמֵאִי שִׁגָּג דַּע"כ לֹא קָאִמֵּר ר"י בְּעַלְמָא כְּשֶׁאֲזַל מִמּוֹקֵס כֵּרֶת דִּשְׁגָּג בְּכֵרֶת: **סֵלָקָא דַּעֲסָךְ אֲמִינֵי.** נִשְׂבּוּעַת בְּטוּיוֹ נִימֵי אֲמִי רִבִּי יוֹחָנָן בְּמִלְתֵּיהָ דִּלָּף עַל פִּי שְׁהוּד בְּלֹאֹ וְדוֹקְשִׁיא לֶךְ בְּמֵאִי שִׁגָּגָה שֶׁבֶרֶבֶן דְּהוּאִיל וְחִידוּשׁ מוֹדִים בָּיָה רַבֵּנָן: קמ"ל

דמוותר נעצור ענ שצועמו ורש"י פירש שצעת חרינה שכה שנשצט

אחת, והוינן בה מנ

[illegible]

ע"ש דלא מייירי כלל מדין תחומין דאורייתא. אכן מ"מ יש ללמוד מהתם דגם בדין תחומין דאורייתא לא קיי"ל כר"ע ועיין תוס' שם ד"ה לית ודו"ק.

כלל גדול פרק שביעי שבת

סמ.

מזה ע"ז שחייבים על דודנו ברת. ^א וא"ס מ"מ הקי"ש דשוגג למוזיל
למה לי דאפילו לא הוי כתיב התם קרא דהנפש אשר תעשה
ביד רמה ילפינן שפיר מע"ז שחייב על דודנה ברת כו' וי"ל דלית לן
לאקושה לע"ז אלא במאי דכתיב בזהיא פרשה כדמשמע ממוך פירוש

ויהי תשגו ולא תעשו את כל המצות האלה
 וכתב² והנפש אשר תעשה ביד רמה
 הוקשו כולם לע"ז³ מה לחלן דבר
 שחייבים על זדונו כרת ושגגתו חטאת אף
 כל דבר שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו
 חטאת ואלא מונבו שגגה במאי כגון ששגג
 בקרבן ורבנן⁴ שגגת קרבן לא שמה שגגה
 בכגון שגגה במאי רבי יוחנן אמר⁵ כיון ששגג
 בכרת אף על פי שהזיד בלאו וריש לקיש
 אמר עד שישגג בלאו וכרת אמר רבא
 מאי טעמא דרשב"ל אמר קרא⁶ אשר לא
 תעשינה (בשגגה) ואשם עד שישגג בלאו
 וכרת שבה ורבי יוחנן האי קרא דרשב"ל
 מאי עביד ליה מיבעי ליה⁷ לכדתניא⁸ מעם
 הארץ פרט למומר רבי שמעון בן אלעזר
 אומר משום רבי שמעון אשר לא תעשינה
 (בשגגה) ואשם⁹ השב מידיעתו מביא קרבן
 על שגגתו לא שב מידיעתו אינו מביא קרבן
 על שגגתו: תנן¹⁰ אבות מלאכות ארבעים
 חסר אחת והוינן בה¹¹ מנינא למה לי ואמר
 ר' יוחנן ידאשם עשאן כולן בהעלם אחד חייב
 על כל אחת ואחת היכי משכחת לה בודון
 שבת ושגגת מלאכות בשלמא דרבי יוחנן
 דאמר כיון ששגג בכרת אע"פ שהזיד בלאו
 משכחת לה כגון רידע לה לשבת בלאו אלא
 לר"ש ב"ל דאמר עד שישגג בלאו ובכרת
 רידע ליה לשבת במאי¹² ידידה¹³ בתחומין
 ואלויבא דר"ע מאן תנא להא דתנו רבנן
 שגג בזה ובוזה זהו שוגג האמור בתורה הזיד
 בזה ובוזה זו היא מזיד האמור בתורה שגג
 בשבת והזיד במלאכות או ששגג במלאכות
 והזיד בשבת או שאמר יודע אני שמלאכה
 זו אסורה אבל איני יודע שחייבין עליה
 קרבן או לא חייב כמאן כמונבו אמר אביי
 הכל מודים בשבועת ביטוי שאין חייבין
 עליה קרבן עד שישגג בלאו שבה הכל
 מודים מאן ר' יוחנן פשיטא כי קא"ר יוחנן
 היבא דאיכא כרת אבל הכא דליכא כרת לא
 סד"א¹⁴ הואיל וחייב קרבן חידוש הוא דבכל
 התורה כולה לא אשכחן לאו דמייתי עליה
 קרבן והכא מייתי כי שגג בקרבן נמי ליחייב
 קמ"ל

ממירי אליצא דרבנן דליה לכו היקשא דרבי יהושע בן לוי^א אצל לריב
 ונפקא ליה מג"ש עטליה מודה רבי יוחנן דשני עד שיסגור גלאו וכתב
 דהא כמיז לאו צהסוא קרא ושאה אל אחומה לא מתק וגו';
אמר קרא אשר לא תעשינה בשגגה. קשה לר"י מנא ליה לריש
 לקיש דרבנן דרשי הכי וצעו שגגת לאו וליכא למימר דמשמע
 ליה למדרש קרא הכי דהא ע"כ כיצור ליה לדין קוצר לדרוש בן דהא
 אציחו סבר כמובנז כדאמר לעיל ומונז לא צעי שגגת לאו אלא
 בשגגת קרבן גרידא^ב דצהדיא תניא לקמן או שאמר יודע אני שמלאכה
 זו אסורה אצל איני יודע אם חייבים עליה קרבן אם לאו חייב
 ואלא קאמר קרבן ומלקות אם לאו^ג; **יריע זה בתחומיך**.
 לא מני למימר ידיע לה דחאיס דצהסוא גמי חייב חטאת
 דפירשתי צפרק קמא^ד (דף ו: ד"ה א) ^ה צימה לר"י דלמאי לא
 קאמר ידיע לה לשנת דכתיב וצוים השביעי תשבות וגו'
 (שמות כג) וכמיז גמי ושמרתם את השבת (שם לא);

שִׁשְׁשֹׁנֹת בִּבְרֵאשׁוֹ שָׁבָת. כִּנּוּן לַשֵּׁשֶׁת שָׁנִים יִסְכּוּ וְחֵזֶק וְיִשְׁעָת אֲחִילָה¹⁷
שֶׁכֶּן אִיסוּר שְׁבוּעָה¹⁷ וְקִרְיָן בֵּיהּ הָאֵלֶם¹⁷ דְּשַׁעֲתָ שְׁבוּעָה שְׁשַׁעֲתָ
הִיא יוֹדֵעַ הֵיטֵב אִיסוּר שְׁבוּעָה אֵלֶּם שְׁשַׁעֲתָ אֲחִילָה הִיא סְבוֹר
כִּין נִרְאֶה לְדִין זֶה קָרִי שֶׁגַּב בְּלֹא שָׂה בְּמֵה שְׁאִינוּ מִזְכֵּר¹⁷ שְׁשַׁעֲתָ:
הָא

ה'ה'ש"ט. יד. הווי. מוס' ה'ה'ש"ט. יט. דרך קרא. מוס' ה'ה'ש"ט. יט. כתיב. מוס' ה'ה'ש"ט. יז. רביעין. מוס' ה'ה'ש"ט. יט. אמרין. רבין שאניו. ב. מדינתו. משום כרת. שהוא איש חסד. שפיטא. עב. משום קר. רבין. נראה לו. חסדו. יותר. מוכרת. מוס' ה'ה'ש"ט. כ. וערין. אמר. קר. שאליו. היה. יורד. עשיתו. דפסקא. קר. חמורא. דהווי. מוס' ה'ה'ש"ט. כג. ולכתיב. אמר. דאפי'. למבזבז. קאמר. ע. שישנות. ואי. משמע. ללו. למדורש. קרא. אכי. מבזבז. מיה. היה. ללו. למבזבז. שנגת. לא. כפשטיה. דקרא. הווי. מוס' ה'ה'ש"ט. כד. לא. קרני. אינו. חייב. על. אתא. מה. אלא. אסקילא. בא. חטא. חזיה. רבנן. ג. דרבנן. דקתני. למימר. דחייב. על. כל. אחת. אחת. וכו'. מוס' ה'ה'ש"ט. כה. לפי. אלא. ממה. עבד. צמור. אלו. יתכן. מוס' ה'ה'ש"ט. כז. וקרא. ר' לקמן. ג. תהבדנן. ר' יצחק. יצא. ר' יצחק. ליגיא. על. ר' יוסי. מוס' ה'ה'ש"ט. כח. בבערה. מוס' ה'ה'ש"ט. כט. ורבי. בראית. מלאכות. מוס' ה'ה'ש"ט. לא. רידע. להו. לכולהו. מלאכות. אלא. מוס' ה'ה'ש"ט. לב. מיהו. מוס' ה'ה'ש"ט. לג. שהוא. סבור. שאין. איסור. לא. במי. שרבו. על. שבתות. מוס' ה'ה'ש"ט. לד. אע"פ. אמרין. אדרי. כשבעות. עבד. חיה. מוס' ה'ה'ש"ט. טז. כלי. מוס' ה'ה'ש"ט.

עין משפט
נר מצוה

ג. מ"י פ"א מהלכות שגגות
הלכה ב:
ג. מ"י פ"ב מהלכות שגגות
הלכה ב סמג עשין רג:
מ"י שס ופ"ו ה"ג:

תורה אור השלם

כִּי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ
הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר
לְמֹשֶׁה: כַּמְדַּבֵּר טו כֹּב
וְהִנֵּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְיָדְךָ
מִן הָאֲזָוִיחַ וּמִן הָעֵץ
הַזֶּה מִגִּדְּךָ וּנְכַרְתָּהּ הִנֵּפֶשׁ
יֵא מִקֶּרֶב עַמִּיהָ:

במדבר טו ל
וְאִם נֶפֶשׁ אַחַת תִּחְטָא
גִּגֵּה מֵעַם הָאָרֶץ בְּעִשְׂתָּהּ
תִּמְצוֹת יִי אֲשֶׁר לֹא
שִׁנְיָה וְאִשָּׁם: וַיִּקְרָא ד כז

ד"ר משה זי"י

שמוע מה שצויתי שלא
לעשות. עיני צ"ק דף קה ע"ב
ד"ה מאי לאו: שם ד"ה
ששנג וכו' אבל לרבי
קמא ליה מנ"ש. עיני
ד"ה הר"ן שזועות דף ה
ע"א וכו' הרמב"ן סס:

תום' ישנים

דָּהָא וּדְאִי לִיכָא לְמִימַר
ג. בְּכֵרֵת דְּאִ"כ הֵייוּ
וְעוֹד כִּיּוֹן טו' דְּמִקִּישׁ
ז. לְמוֹזִיד בְּכֵרֵת טז אִית
ח. לְמִימַר י"ז דְּמִכְרֵת אִית
י. יְדִיעָה בְּשַׁעֲת מַעֲשֵׂה י"ח
יא. דְּשֻׁנְגַת לֹאז אִפְּלוּ לְרַבְּנָן
יב. לֹא חֵיִשְׁיָן:

[illegible]

מוסף תוספור

[illegible]

פ. דומיא דמזיד. ריטנ"א.
 היה שב, י"ל. חס' הרל"ש.
 פ. לא היה ערשה. ריטנ"א.
 חס' הרל"ש. [ועי' מהר"א.
 שוועג ללמוד נוקמה בלרת.
 דלא רכו' דלא פליג אמתני'
 על שביית בהמה
 ריטנ"א.], דהא מתני'
 פרישית (לעיל אלא למונז).
 דבועתו יפה אלא. ריטנ"א.
 פרט לאנוס האי אדם

עין משפט
גזר מצוה

סמ:

הא מני מונבו היא. פירש בקונטרס אצל לרצנן דפליגי אמונבו לא אשכחן שגגת שזועת ציטוי לשעבר^[רעזרז] וסברי כרזי ישמעאל דאמר בשזועות דאינו חייב אלא על העמיד לבא והקשה ה"ר אליעזר^[רעזרז] לרצינו שמואל דהא רצנן¹ דמונבו² רצי עקיבא ור"ע מחייב צהדיא על לשעבר בשזועות³]פ"ג וכלשון אחר שפי' בקונטרס מוכח בשזועות] צפ"ג (דף כו:); דאמר בעא מיניה רבא מרב נחמן אחיו שגגת ציטוי לשעבר אמר ליה כגון דאמר יודע אי ששזועה זו אסורה אצל איני יודע אם חייבין עליה קרבן קרבן אס לאו ופריך ליה כמאלן כמונבו ומשני אפילו תימא רצנן אע"ג דככל המורה כולה לית להו שגגה צקרבן כו' ומה שהקשה בקונטרס מאי פשיטא הא קמ"ל אף על גז דבעלמא (א) הוי⁴ שגגה הכא לאו שגגה היא משום דהאדם בשזועה צעין לאו פירכא היא לא משום הא אינטרין לימני צהדיא האדם בשזועה פרט לאנוס⁵ אלא משמע דשגגת קרבן אחא לאשמעין ששמה שגגה ומיהו קשה⁶ דבלאו הך צרימתא הוה מני למיפרכ לאצי ממתימין לשזועות [כה]. דמחייב ר"ע שזועת ציטוי לשעבר ולא משכחת עליה אלא אם כן הויז בלאו⁷ על כן נראה כפירוש רצינו שמואל שהשיב (ו) לרצנן דשגגת קרבן לאו שמה שגגה משכחת שגגת שזועת ציטוי לשעבר כגון⁸ שידע ששזועה זו אסורה אצל אינו יודע שיש צה לאו אצל סבור שיש צה איסור עשה⁹ וחשיב שפיר האדם בשזועה צענין זה¹⁰ וכן מוכח בשזועות (שס) מהאדם בשזועה לא ממעט אלא כסבור צשעת שזועה שצאמת נשבע כגון תלמידי דרב דמר משתבע דהכי אמר רב¹¹ כו' הלכך הא מני מונבו הוא דלרצנן¹² הוה ליה למימני ואינו יודע אם חייבין עליה לאו וההוא דשזועות דבעא מיניה רבא מרב נחמן¹³ פליגא אדכאצי¹⁴]: ומה צד פירכא¹⁵ אצל להלך יכול כל מה שיעלה¹⁶ רק ציוס שמשמר¹⁷ דאי לא הוי¹⁸ לא יגיע לעולם ליישוב¹⁹ והא דקאמר צמאי מינכר²⁰ משום דאין זה היכר שנת צמה שישכר הולך כמו שרופא²¹ והשתא לא מינכר אלא בקידושא. הרז פור"ם:
אס

[גמין] לא נפיק והאי אי גמי בחמשה בשבתא נפיק לישתרי ליה למיעבד מלאכה תרי יומי קא משמע לן זימנין דמשבח שיירתא ומקרי וגפיק; היודע עיקר שבת; מנהגי מילי אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוח תרי קראי כתיבי וישמרו בני ישראל את השבת וכת'² ואת שבתותי תשמורו הא כיצד ושמרו בני ישראל את השבת שמירה אחת לשבתות הרבה ואת שבתותי תשמורו שמירה אחת לכל שבת ושבת מתקין לה רב נחמן בר יצחק אדרבה איפכא ואת שבתותי תשמורו שמירה אחת לשבתות הרבה: היודע שהוא שבת: מאי

שלא לפקוח נפש: צקדושא ואצנלסא. לוכרון צעלמא שיהא לו סס יוס חלוק משאר ימיס ולא תשתבח שנת ממנו: אס היס מכיר מקס יוס שילא צו. לא שזכר אחיז יוס צשנת היס אלא זכור שהיוס יוס שליש לניציתו או רציעי לניציתו ומתוך כך ידע שמונה לניציתו עושה מלאכה כל יוס ח' וכן לעולם ודאי זכו יוס שילא צו וקיס ליה דשנת לא ילא שהרי צישוב לא שכה את השבת: צמעלי צשכא גמי לא נפיק. דאין דרך ללאח מפני כבוד השבת ועל כן כל יוס ח' וט' לניציתו לישתרו דליכא לספוקינהו צשנת: מנא הני מילי. שיש מחלל צשנתות הרבה וחיצי אחת על כולן ויש מחללן וחיצי על כל שנת: הכי גרסינן הא כילז ושמרו צני ישראל אס השנת שמירה אסם צשנתות הרבה ואס צשנתות שמירה לכל שנת ושנת. דקראל קמא חדה שנת הא חדיש משמע שאינו מקפיד אלא על האחח והכא כתיב אה צשנתותי אכולנה קפיד ולא שמתן אלא לחכמים להודיען מסכתא האזי צשכח עיקר שנת דחדא שגגה היא והאי צשוכח שהיוס שנת אצל יודע עיקר שנת דאיכא למימר ימיס צשינמיס]הויין[ידעיה לחלק: איפכא מסתברא. ושמרו צני ישראל את השנת משמע שמירה אחת לשנת אחת ואח צשנתותי תשמורו צ' צשנתות ואינו מזהיר אלא על שמירה אחת. וצין רב נחמן וצין רב נחמן צר יתקא לא פליגי אלא צמשמעותא מאי דיליף מר מהאי קרא יליף מר מאדק: מאי

שלא לפקוח נפש: צקדושא ואצנלסא. לוכרון צעלמא שיהא לו סס יוס חלוק משאר ימיס ולא תשתבח שנת ממנו: אס היס מכיר מקס יוס שילא צו. לא שזכר אחיז יוס צשנת היס אלא זכור שהיוס יוס שליש לניציתו או רציעי לניציתו ומתוך כך ידע שמונה לניציתו עושה מלאכה כל יוס ח' וכן לעולם ודאי זכו יוס שילא צו וקיס ליה דשנת לא ילא שהרי צישוב לא שכה את השבת: צמעלי צשכא גמי לא נפיק. דאין דרך ללאח מפני כבוד השבת ועל כן כל יוס ח' וט' לניציתו לישתרו דליכא לספוקינהו צשנת: מנא הני מילי. שיש מחלל צשנתות הרבה וחיצי אחת על כולן ויש מחללן וחיצי על כל שנת: הכי גרסינן הא כילז ושמרו צני ישראל אס השנת שמירה אסם צשנתות הרבה ואס צשנתות שמירה לכל שנת ושנת. דקראל קמא חדה שנת הא חדיש משמע שאינו מקפיד אלא על האחח והכא כתיב אה צשנתותי אכולנה קפיד ולא שמתן אלא לחכמים להודיען מסכתא האזי צשכח עיקר שנת דחדא שגגה היא והאי צשוכח שהיוס שנת אצל יודע עיקר שנת דאיכא למימר ימיס צשינמיס]הויין[ידעיה לחלק: איפכא מסתברא. ושמרו צני ישראל את השנת משמע שמירה אחת לשנת אחת ואח צשנתותי תשמורו צ' צשנתות ואינו מזהיר אלא על שמירה אחת. וצין רב נחמן וצין רב נחמן צר יתקא לא פליגי אלא צמשמעותא מאי דיליף מר מהאי קרא יליף מר מאדק: מאי

שגגת קרבן לאו שמה שגגה, לרבנן אוקמינה לאה מתניתא בשבועות פיר ב' אפילו תימא רבנן בששנת קרבן, בשבועות ביטוי מחייב, דעך כאן לא פליגי רבנן עליה דמונבו אלא בעלמא, אבל בשבועות ביטוי דהוא חידוש דלא אשכחן מיד קאי בלאו, בשונג מייחתי קרבן, והכא בשבועות ביטוי מויד קאי בלאו ושונג מייחתי קרבן, שגגה דקרבן גמי הוא שגגה וחיובי חטאת. אה דאמרי רב

שגגת קרבן לאו שמה שגגה, לרבנן אוקמינה לאה מתניתא בשבועות פיר ב' אפילו תימא רבנן בששנת קרבן, בשבועות ביטוי מחייב, דעך כאן לא פליגי רבנן עליה דמונבו אלא בעלמא, אבל בשבועות ביטוי דהוא חידוש דלא אשכחן מיד קאי בלאו, בשונג מייחתי קרבן, והכא בשבועות ביטוי מויד קאי בלאו ושונג מייחתי קרבן, שגגה דקרבן גמי הוא שגגה וחיובי חטאת. אה דאמרי רב

כלל גדול פרק שביעי שבת

קמ"ל אצי דמודה רצי יוחנן צה דצעין שגגת לאו דאי הויז בלאו מו ליכא שגגה דצהא גמי פליגי רצנן אמונבו ואמרי דאין שגגת קרבן שגגה: איזוה שזועס ציטוי לשעבר. צשלמא להצא כגון שלא חוכל משכחת לה כגון שנתעלמה השזועה ואכל אלא לשעבר כגון שאכלתי

והוא לא אכל אין כאן שוגג דאי כסבור שאכל צשעה שמשבע אינו חייב קרבן דמניא בשזועות (פ"ג דף כו:). האדם בשזועה¹ פרט לאנוס כלומר האדם בשזועה שיהא אדם צשעת שזועה שמהא דעתו ועליו צשעת שזועה ופרשינן לה התם לאפוקי כי האי גוונא ומהשתא לא משכחת שגגה אלא צקרבן: אמר יודע איני שאני נשבע לשקר. ומהרמי על כך: אצל איני יודע כו'. דאי צנתעלמה ממנו אזהרת שזועה אין לך אונס צשעת שזועה כזה: חייב אלמא מודו ציה רצנן דמייחצי אשגגת קרבן: הא מני מונבו היא. דאמר גמי צעלמא שמה שגגה אצל לרצנן דפליגי עליה לית להו ציטוי לשעבר דסברי כו' ישמעאל דאמר בשזועות אינו חייב אלא על העמיד לבא (שס דף כה:). י"ש גורסין הא מני (א) מונבו פשיטא השתא צכל המורה אמר מונבו שגגת קרבן שמה שגגה הכא דחידוש הוא לא כ"ש אלא לאו רצנן מיוצתא דאצי תיוצתא ולא נהירא לי דמאי פשיטומא הא אינטרין לאשענין דחלוקה שגגה זו משאר שגגות דאילו צכל המורה למונבו צין ששג צקרבן צין ששג בלאו וכתת שמה שגגה וכתן צלשעבר אי שגג בלאו צזה לאו שגגה היא דכתיב האדם בשזועה: פגל מודיס צצרומה. וז שאלל תרומה צשוגג משלס חומש על שגגתו דכתיב (ויקרא כג) ולאש כי יאכל קדש צשגגה אצל מויד אין מוסף חומש וחיצי מיתה צידי שמיס דכתיב (שס) ומתו צו כי יחללוהו דסמך ליה וכל זו לא יאכל קדש: בלאו שזה. כסבור חולין ואין כאן לאו: מיסה. דכתיב צצרומה: צמקוס כרס. דשאר עצינות: וחומש. דשגגת תרומה צמקוס קרבן דשגגת שאר עצינות ולרצי יוחנן מייחצי חומש אשגגת מיתה: מונה ו'. מיוס שסס אל לבו צשכתו ומשמר השציעי: משמר יוס אחד ומונה ו'. וכל יוס שסס אל לבו אינו משמר דשמה עשה מלאכה אצל יוס המחרת משמר. ולקמן מפרש דצהקן דאינו משמר לא עציז גמי מלאכה אלא כדי פרנסת הווס: כצרייטו של עולם. ימי חול גמנו תחלה: כאדם הראשון. שנצרך צע"ש ויוס ראשון למנינו שנת היה: יוס אחד לאשעה. משמע לו' שעצור: וההוא יומא לימוס. צנתמיה: ודלמא אסמול שנת הוס. וגמלא מחלל שנת

קרבן: הא מני מונבו היא. דאמר גמי צעלמא שמה שגגה אצל לרצנן דפליגי עליה לית להו ציטוי לשעבר דסברי כו' ישמעאל דאמר בשזועות אינו חייב אלא על העמיד לבא (שס דף כה:). י"ש גורסין הא מני (א) מונבו פשיטא השתא צכל המורה אמר מונבו שגגת קרבן שמה שגגה הכא דחידוש הוא לא כ"ש אלא לאו רצנן מיוצתא דאצי תיוצתא ולא נהירא לי דמאי פשיטומא הא אינטרין לאשענין דחלוקה שגגה זו משאר שגגות דאילו צכל המורה למונבו צין ששג צקרבן צין ששג בלאו וכתת שמה שגגה וכתן צלשעבר אי שגג בלאו צזה לאו שגגה היא דכתיב האדם בשזועה: פגל מודיס צצרומה. וז שאלל תרומה צשוגג משלס חומש על שגגתו דכתיב (ויקרא כג) ולאש כי יאכל קדש צשגגה אצל מויד אין מוסף חומש וחיצי מיתה צידי שמיס דכתיב (שס) ומתו צו כי יחללוהו דסמך ליה וכל זו לא יאכל קדש: בלאו שזה. כסבור חולין ואין כאן לאו: מיסה. דכתיב צצרומה: צמקוס כרס. דשאר עצינות: וחומש. דשגגת תרומה צמקוס קרבן דשגגת שאר עצינות ולרצי יוחנן מייחצי חומש אשגגת מיתה: מונה ו'. מיוס שסס אל לבו צשכתו ומשמר השציעי: משמר יוס אחד ומונה ו'. וכל יוס שסס אל לבו אינו משמר דשמה עשה מלאכה אצל יוס המחרת משמר. ולקמן מפרש דצהקן דאינו משמר לא עציז גמי מלאכה אלא כדי פרנסת הווס: כצרייטו של עולם. ימי חול גמנו תחלה: כאדם הראשון. שנצרך צע"ש ויוס ראשון למנינו שנת היה: יוס אחד לאשעה. משמע לו' שעצור: וההוא יומא לימוס. צנתמיה: ודלמא אסמול שנת הוס. וגמלא מחלל שנת

קרבן: הא מני מונבו היא. דאמר גמי צעלמא שמה שגגה אצל לרצנן דפליגי עליה לית להו ציטוי לשעבר דסברי כו' ישמעאל דאמר בשזועות אינו חייב אלא על העמיד לבא (שס דף כה:). י"ש גורסין הא מני (א) מונבו פשיטא השתא צכל המורה אמר מונבו שגגת קרבן שמה שגגה הכא דחידוש הוא לא כ"ש אלא לאו רצנן מיוצתא דאצי תיוצתא ולא נהירא לי דמאי פשיטומא הא אינטרין לאשענין דחלוקה שגגה זו משאר שגגות דאילו צכל המורה למונבו צין ששג צקרבן צין ששג בלאו וכתת שמה שגגה וכתן צלשעבר אי שגג בלאו צזה לאו שגגה היא דכתיב האדם בשזועה: פגל מודיס צצרומה. וז שאלל תרומה צשוגג משלס חומש על שגגתו דכתיב (ויקרא כג) ולאש כי יאכל קדש צשגגה אצל מויד אין מוסף חומש וחיצי מיתה צידי שמיס דכתיב (שס) ומתו צו כי יחללוהו דסמך ליה וכל זו לא יאכל קדש: בלאו שזה. כסבור חולין ואין כאן לאו: מיסה. דכתיב צצרומה: צמקוס כרס. דשאר עצינות: וחומש. דשגגת תרומה צמקוס קרבן דשגגת שאר עצינות ולרצי יוחנן מייחצי חומש אשגגת מיתה: מונה ו'. מיוס שסס אל לבו צשכתו ומשמר השציעי: משמר יוס אחד ומונה ו'. וכל יוס שסס אל לבו אינו משמר דשמה עשה מלאכה אצל יוס המחרת משמר. ולקמן מפרש דצהקן דאינו משמר לא עציז גמי מלאכה אלא כדי פרנסת הווס: כצרייטו של עולם. ימי חול גמנו תחלה: כאדם הראשון. שנצרך צע"ש ויוס ראשון למנינו שנת היה: יוס אחד לאשעה. משמע לו' שעצור: וההוא יומא לימוס. צנתמיה: ודלמא אסמול שנת הוס. וגמלא מחלל שנת

קרבן: הא מני מונבו היא. דאמר גמי צעלמא שמה שגגה אצל לרצנן דפליגי עליה לית להו ציטוי לשעבר דסברי כו' ישמעאל דאמר בשזועות אינו חייב אלא על העמיד לבא (שס דף כה:). י"ש גורסין הא מני (א) מונבו פשיטא השתא צכל המורה אמר מונבו שגגת קרבן שמה שגגה הכא דחידוש הוא לא כ"ש אלא לאו רצנן מיוצתא דאצי תיוצתא ולא נהירא לי דמאי פשיטומא הא אינטרין לאשענין דחלוקה שגגה זו משאר שגגות דאילו צכל המורה למונבו צין ששג צקרבן צין ששג בלאו וכתת שמה שגגה וכתן צלשעבר אי שגג בלאו צזה לאו שגגה היא דכתיב האדם בשזועה: פגל מודיס צצרומה. וז שאלל תרומה צשוגג משלס חומש על שגגתו דכתיב (ויקרא כג) ולאש כי יאכל קדש צשגגה אצל מויד אין מוסף חומש וחיצי מיתה צידי שמיס דכתיב (שס) ומתו צו כי יחללוהו דסמך ליה וכל זו לא יאכל קדש: בלאו שזה. כסבור חולין ואין כאן לאו: מיסה. דכתיב צצרומה: צמקוס כרס. דשאר עצינות: וחומש. דשגגת תרומה צמקוס קרבן דשגגת שאר עצינות ולרצי יוחנן מייחצי חומש אשגגת מיתה: מונה ו'. מיוס שסס אל לבו צשכתו ומשמר השציעי: משמר יוס אחד ומונה ו'. וכל יוס שסס אל לבו אינו משמר דשמה עשה מלאכה אצל יוס המחרת משמר. ולקמן מפרש דצהקן דאינו משמר לא עציז גמי מלאכה אלא כדי פרנסת הווס: כצרייטו של עולם. ימי חול גמנו תחלה: כאדם הראשון. שנצרך צע"ש ויוס ראשון למנינו שנת היה: יוס אחד לאשעה. משמע לו' שעצור: וההוא יומא לימוס. צנתמיה: ודלמא אסמול שנת הוס. וגמלא מחלל שנת

קרבן: הא מני מונבו היא. דאמר גמי צעלמא שמה שגגה אצל לרצנן דפליגי עליה לית להו ציטוי לשעבר דסברי כו' ישמעאל דאמר בשזועות אינו חייב אלא על העמיד לבא (שס דף כה:). י"ש גורסין הא מני (א) מונבו פשיטא השתא צכל המורה אמר מונבו שגגת קרבן שמה שגגה הכא דחידוש הוא לא כ"ש אלא לאו רצנן מיוצתא דאצי תיוצתא ולא נהירא לי דמאי פשיטומא הא אינטרין לאשענין דחלוקה שגגה זו משאר שגגות דאילו צכל המורה למונבו צין ששג צקרבן צין ששג בלאו וכתת שמה שגגה וכתן צלשעבר אי שגג בלאו צזה לאו שגגה היא דכתיב האדם בשזועה: פגל מודיס צצרומה. וז שאלל תרומה צשוגג משלס חומש על שגגתו דכתיב (ויקרא כג) ולאש כי יאכל קדש צשגגה אצל מויד אין מוסף חומש וחיצי מיתה צידי שמיס דכתיב (שס) ומתו צו כי יחללוהו דסמך ליה וכל זו לא יאכל קדש: בלאו שזה. כסבור חולין ואין כאן לאו: מיסה. דכתיב צצרומה: צמקוס כרס. דשאר עצינות: וחומש. דשגגת תרומה צמקוס קרבן דשגגת שאר עצינות ולרצי יוחנן מייחצי חומש אשגגת מיתה: מונה ו'. מיוס שסס אל לבו צשכתו ומשמר השציעי: משמר יוס אחד ומונה ו'. וכל יוס שסס אל לבו אינו משמר דשמה עשה מלאכה אצל יוס המחרת משמר. ולקמן מפרש דצהקן דאינו משמר לא עציז גמי מלאכה אלא כדי פרנסת הווס: כצרייטו של עולם. ימי חול גמנו תחלה: כאדם הראשון. שנצרך צע"ש ויוס ראשון למנינו שנת היה: יוס אחד לאשעה. משמע לו' שעצור: וההוא יומא לימוס. צנתמיה: ודלמא אסמול שנת הוס. וגמלא מחלל שנת

שגגת קרבן לאו שמה שגגה, לרבנן אוקמינה לאה מתניתא בשבועות פיר ב' אפילו תימא רבנן בששנת קרבן, בשבועות ביטוי מחייב, דעך כאן לא פליגי רבנן עליה דמונבו אלא בעלמא, אבל בשבועות ביטוי דהוא חידוש דלא אשכחן מיד קאי בלאו, בשונג מייחתי קרבן, והכא בשבועות ביטוי מויד קאי בלאו ושונג מייחתי קרבן, שגגה דקרבן גמי הוא שגגה וחיובי חטאת. אה דאמרי רב

שגגת קרבן לאו שמה שגגה, לרבנן אוקמינה לאה מתניתא בשבועות פיר ב' אפילו תימא רבנן בששנת קרבן, בשבועות ביטוי מחייב, דעך כאן לא פליגי רבנן עליה דמונבו אלא בעלמא, אבל בשבועות ביטוי דהוא חידוש דלא אשכחן מיד קאי בלאו, בשונג מייחתי קרבן, והכא בשבועות ביטוי מויד קאי בלאו ושונג מייחתי קרבן, שגגה דקרבן גמי הוא שגגה וחיובי חטאת. אה דאמרי רב

מסורת הש"ס

א) שזועות ט:]ע"ש היטבן, צ) שמי מיוסם הללו חלמא כצריף והל"ש והרמב"ם ובטור וש"ע], א) זיל דחייא], ד) ס"א לעציר, ה) ג"א פקוס, ו) ויקרא ה, א) רש"ל ורש"א והרמ"ם וז"ה צת"י,

הגהות הב"ה

א) גמ' אמר מונבו שגגת קרבן: (צ) רש"י ד"ה הא מני וט' י' גורס הא מני אילימא מונבו פשיטא השתא צכל המורה דלאו חידוש הוא אמר מונבו: ג) תוס' ד"ה הא מני וט' אע"ג דצעלמא שגגת לאו גמי הויא שגגה: ד) בא"ד רצנו שמואל שהשיג להר"א דלרבנן דשגגת:

גליון הש"ס

גמרא רבא אמר מיתה במקום ביתי ע"י צנ"ש רפ"ו דמרומות:

רב נסים גאון

אמר אביי הכל מודים בתרומה שאין חייבין עליה חומש כו'. עיקר דברי זה הוא כתוב בתורה [ויקרא כג] ואיש כי יאכל קודש בשגגה וחסף חמישית שליו. וכמו כן עוד חיוב המיתה הוא כתוב בתורה [שס] ובספח ובזבחים בפרק רבי אומר [בשופטא] דזבחי' פ' הפרש בין השוחט בפנים ובמסכת כריתות [בחוטפתאן] בפרק א' אלו שוחט במיתה האוהל את הטבל, ובתן טמא שאכל תרומה טהורה וזר שאכל את התרומה, ותמצאנו בתלמוד בספ' סנהדרין [צג] בפרק אלו הן הנשרפים.

רבינו הגנאל

כרת בשגגתו חיובי חטאת, וחלות המביאין על הודוין בשגגה. ומפניכן עיל דר' יוחנן איזו היא שזועת ביטוי לשעבר, אמר אני יודע ששבועות זו אסורה אבל איני יודע אם חייבין עליה קרבן אם לא, חייב, ודחי ר' יוחנן הא למונבו היא, ואנא דאמרי כרבנן. יודע שמענין דרבי יוחנן פליג עליה דמונבו כהא, תוב אמר אביי הכל מודים, והוא ר' יוחנן, בור שאכל תרומה שאין חייבין עליה חומש עד ששבועת דכרת, שבה. מ"ט כיוון דתרומה יש בה מיתא שגגה ומתו בו כי יחללוהו, אבל כרת ליה בה עד שישוגג בלאו שבה, דקיימא שגגה בברית דהיא שגגה, וכל מאי דלית ליה כרת בעינן שגגה בלאו שבה. ואפי"ז דתרומה עון מיתה היא, שגגה דמיתה אינה חשוכה כשגגת דכרת, אלא בעינן שגגה בלאו שבה, ודחה רבא להא דאביי ואמר לעולם מיתה במקום כרת עומדת, וכשם שגגה צמזת אם שגג בברית אפי"ז שהויד הכי לא לי יוחנן מביא קרבן, הכי גמי לענין תרומה אם שגג במיתה אפי"ז שהויד בלאו מוסף חומש, שחומש במקום קרבן הוא, וקיי"ל כרבא. וקמייתא גמי דאמר אביי בשבועות ביטוי עד שישוגג בלאו שבה, אבל

^[1] מן קיי"ל כרנא עד סוף הענין הובא צא"ז בשם רעיו.